

Kerk om steun aan ongeveer zes zendelingen.²⁸

Van grote betekenis werd voor de zending de synode van 1896, waar dank zij het grote architectonische vermogen van Kuyper de grondslagen werden gelegd voor gereformeerd zendingswerk in een nieuw tijdperk. Men besloot zich te concentreren op Soemba en Midden-Java. Plaatselijke kerken als Amsterdam, Heeg en Middelburg kregen een taak als zendende kerk: zij beriepen, gesteund door kerken uit de regio, de zendelingen en begeleidden hen bij het werk. Generaal-synodale deputaten kregen over de grote lijnen van het beleid de supervisie en behartigden de algemene zendingsbelangen. Voor de kerkrechtelijke regeling van het werk werd in 1902 de 'Zendingsorde' aanvaard. Fundamenteel werd het onderscheid tussen 'hoofddienst' (evangelieverkondiging) en 'hulpdiensten' (onderwijs en medische hulp).²⁹

De nieuwe opzet bracht het zendingswerk dichterbij de plaatselijke kerk. Ook werden er regelmatig zendingsdagen gehouden en werd er op grote schaal een gemeenschappelijk *Zendingsblad* verspreid, met in 1911 al een oplage van $\pm$ 40.000 exemplaren.³⁰

De eerste jaren na 1892 waren intussen voor wat de zending betreft meer aan herbezinning en reorganisatie dan aan expansie gewijd. Voor een kerkgemeenschap met meer dan 500 predikanten was immers een aantal van 6 zendelingen bepaald niet aan de royale kant. In de loop van de jaren groeide dit ook maar langzaam. In 1916 hadden de kerken nog maar 11 zendelingen. Dergelijke getallen laten zien, dat de bereidheid om voor 'externe' doelen financiële middelen af te zonderen niet al te groot was.³¹

- 4. Evangelisatie. Voor het evangelisatie-werk braken met de Vereniging geen nieuwe tijden aan. De afgescheiden kerken waren in de jaren 1870-1890 met veel élan overal zondagsschoolwerk gaan doen. 'Filippus' en 'Jachin' waren hun twee actieve organisaties op het terrein van de evangelisatie. Verder bestond

28. Over de ontwikkeling van de zending na de Vereniging verschijnt in de loop van 1992 een opstel van J.A. Boersema, dat onder de titel '1892' en de zending' wordt opgenomen in: D. Deddens en M. te Velde ed., *Vereniging in wederkeer. Opstellen over de Vereniging van 1892* (Barneveld 1992).

29. *Acta 1896* art. 38, 62, 78, 79, 140, 141. *Acta 1902* art.29-34.

30. *Acta 1911* blz. 139.

31. *Jaarboek GKN 1917* (Goes 1917) 280.